

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۴۷۰ • شماره: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹
تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: مصیم
تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

چهارشنبه ۲۲ تیر ۱۴۰۱ • ۱۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ • ۱۳ جولای ۲۰۲۲ • سال نوزدهم • شماره ۴۳۲۵ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۳:۱۰ • اذان مغرب ۲۰:۴۲
اذان صبح فردا ۴:۱۶ • طلوع آفتاب ۵:۵۹

شترت

دیالوگ روز

فارج سمی - رسول ملاقلی‌پور - ۱۳۸۰

سلیمان (فرهاد قائمیان)، چرا اومدی اینجا؟

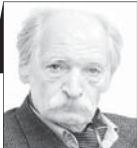
اینجا که جای عاقلان نیست.

دومان (جمشید هاشمی‌پور): می‌خوام دیوونه باشم.

سلیمان: شیشه باید بشکنی!

یادداشت

زن و بودگاری ما

محموددولت‌آبادی

زن هم‌ریشه زندگی، زیستکاری، زایمان، زیبایی و زناشویی ست و در زبان مادری ما پارسی‌زبانان شاید کهن‌ترین واژه مانده در زبان باشد که جان به در برده است از تطاول و تاراج در کنار مرد که آن

سبزخوانی

ویران شهری انسان معاصر

فرشاد قوشچی

استادیار دانشگاه

در اکولوژی (بوم‌شناسی) واژه‌ای متداول در اکوسیستم وجود دارد به نام آشیان بوم‌شناختی یا «نیچ اکولوژیکی» که به طور خلاصه به معنای پدیده زیستگاه و وظیفه و نقش کامل یک گونه یا موجود در هر اکوسیستمی گفته می‌شود. در تعریفی دیگر آشیان بوم‌شناختی مجموعه تمام منابعی است که نیازهای زیستی و حیاتی یک گونه را فراهم می‌کند. هر موجود زنده‌ای آشیان معین و محدودی را اشغال می‌کند. اکثر موجودات زنده براساس ساختار جسمی خود و به طور ذاتی روابط متقابل با محیط خود را تعریف می‌کنند و براساس این آشیان‌شان شکل می‌گیرد. شاید مثال تنها نقض در این زمینه انسان هوشمند است که می‌تواند سرنوشت خود در طبیعت و ارتباطش با محیط پیرامونی را آن‌گونه که می‌خواهد تعریف کند. از این منظر انسان در آشیان بوم‌شناختی خویش از طرفی می‌تواند نقش یک پیشاهنگ و موجود تخریبگر را داشته باشد و از سوی دیگر نقشی پایا و باثبات را در مدتی مستمر بازی کند و با آشیانش به تعادلی پایدار دست یابد. در ۱۵۰ سال اخیر انسان با پیشرفت شگرفی که حاصل کرده و با دستیابی به دانش، مدیریت و تکنولوژی توانسته ماهیت آشیان پیرامونی اش را دگرگون کند؛ اما همچنان که این نیروی شگرف مجرب به دانش، موجب توسعه بی‌نظیری در آشیان بوم‌شناختی انسان شده، بهداشت عمومی و سطح رفاه زندگی را ارتقا داده و سبب افزایش امید به زندگی در بسیاری از آشیان‌های زیستی شده است؛ ولی از آنجا که حاکمیت سرمایه‌داری و بازار بر آن چیره بوده و منفعت‌طلبی فردی در آن ارجحیت داشته است، قدرت تخریبی عظیمی بر آشیان هم به جا گذاشته است. آشیان بوم‌شناختی انسان در سال‌های گذشته به‌ویژه پس از جنگ دوم جهانی شاهد موج بزرگی از بحران‌های اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی از جمله فقر، بی‌کاری، آسیب‌های اجتماعی، بی‌عدالتی و در کنار آن تخریب گسترده محیط زیست بوده است. توسعه آشیان انسان کرچه دستاوردهای عظیمی را به همراه داشته؛ ولی دستیابی به این تحولات گسترده به بهای خراب‌شدن پل‌های پشت سر او تمام شده است. درباره محیط زیست و آشیان مکانی انسان می‌توان به بحران‌های عظیم و تقریباً غیرقابل حلی مانند گرمایش جهانی، خالی‌شدن منابع طبیعی زمین، استفاده بی‌رویه از انرژی، آلودگی گسترده خاک، آب‌وهوا، تخریب منابع زیستی، تخریب جنگل‌ها، بیابان‌زایی، خشک‌سالی و کمبود آب، استفاده گسترده از مواد و سموم شیمیایی، فرایگر شدن بیماری‌هایی نظیر سرطان و به‌خطرآوردن سلامت بدن در نتیجه ورود آلاینده‌های شیمیایی که تقریباً همه آن ناشی از توسعه صنعت و تکنولوژی در آشیان انسانی است، توجه کرد. در مسیر توسعه آشیان انسان، اولین واکنش رشد بی‌رویه جمعیت بود. درحالی‌که جمعیت دنیا در سال ۱۹۵۰ میلادی به ۲٫۵ میلیارد نفر می‌رسید، اکنون فقط بعد گذشت حدود ۷۰ سال به سه برابر افزایش پیدا کرده است. گزارش‌های بین‌المللی حاکی از آن است که انسان‌ها در خشکی، دریا و هوا در حال مصرف منابع طبیعی با سرعتی معادل ۲۱ برابر توانایی و پتانسیل منابع مذکور جهت تجدید و بازسازی هستند. اتفاق مهم دیگر در مسیر توسعه و رشد انسان، تصرف و دخالت اودر در آشیان فیزیکی و دست‌کاری در طبیعت است. با حرکت سریع انسان در قرن اخیر به سوی هدف تعیین‌شده‌اش یعنی تخریب محیط‌زیست، او نهنتها آسایش‌ناامنی از تحریب زمین بر جای گذاشته؛ بلکه اقدام به زوال حیاتی می‌کند که خود جزئی از آن بوده و سهمی داشته است. در جوامع شهری، انسان‌ها دچار نوعی تضاد و بیگانگی با طبیعت هستند و خود را بی‌نیاز و فارغ از محیط زیست می‌دانند. این مسئله شاید یکی از مهم‌ترین معضلات امروزی انسان شهری است؛ به‌طوری‌که بیگانگی با طبیعت، زیست‌ناامن شهری را دچار مخاطرات و مشکلات پیچیده‌ای کرده است. مفاهیم ارزشمندی نظیر طبیعت، درخت، گیاه، زمین و آب در ذهن او رنگ باخته و ظاهراً نیازی به وجود آنها احساس نمی‌کند. باید گفت ویران‌شهری (Dystopia) که انسان در حال ساختن آن است، فقط در محدوده محیط زیست خلاصه نمی‌شود. نگرانی از آینده در تمام ابعاد زندگی انسان و رابطه او با محیط اطرافش می‌تواند ضد آرمان‌شهر قلمداد شود.

● روز گذشته خودروهای لوکس قاجاق در انبار سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی و با حضور نمایندگان مسئول مبارزه با قاچاق امحا شد.
عکس: میزان

سیمای یک مرد خشمگین

مبارزی که مخالفان در استخرش شنا کردند

وضعیت دشوار زندگی در پی بحران اقتصادی در سریلانکا ده‌ها هزار معترض خشمگین خواستار استعفای رئیس‌جمهوری را به خیابان‌های کلمبو کشاند. معترضان پس از تصرف کاخ ریاست‌جمهوری در استخر آن شنا کردند. گوتاپایا راجاپاسکا،

رئیس‌جمهوری، هنگام حمله مردم خشمگین، در این مکان نبود و نیروهای امنیتی پیش از حمله مردم به اقامتگاهش، او را به مکانی امن منتقل کردند. سریلانکا از چندین ماه پیش شاهد تظاهرات و تجمعات اعتراضی بود. حضور جمعیت ناراضی در کلمبو مقامات را مجبور به لغو تصمیم وضع مقررات منع رفت‌وآمد و تجمع کرد. پس‌لین نیز توانست مانع عبور و ورود آنان به اقامتگاه رئیس‌جمهوری شود.

نشانه‌های بحران اقتصادی

کاهش شدید ارزش پول ملی و گران‌شدن مایحتاج روزمره موجب شده این کشور درحال‌حاضر در بحبوحه سخت‌ترین بحران اقتصادی خود به سر برسد که در چند دهه اخیر بی سابقه بوده است. مردم، رئیس‌جمهور را به سوءمدیریت متهم می‌کنند. هرچند دولت سریلانکا به مردم وعده اصلاحات داده بود؛ با این حال این وعده‌ها نیز نتوانست موجب فروکش‌کردن شعله‌های خشم معترضان شود. دولت سریلانکا به دلیل بحران اقتصادی قادر به تأمین و واردات کالاهای اساسی نظیر مواد غذایی، سوخت و دارو نیست. مقامات این کشور به‌تازگی از صندوق بین‌المللی پول و چند کشور نظیر روسیه، هند و چین درخواست کمک کردند. یک نهاد وابسته به سازمان ملل در ماه ژوئن هشدار داده بود وضعیت وخیم اقتصادی می‌تواند بحران گرسنگی حاکم بر سریلانکا را تشدید کند. سریلانکای ۲۲ میلیونی در اواسط ماه آوریل، بدهی خارجی خود را برای یک دوره موقت، که منظر بود س‌ساختار تعهداتش تحت برنامه اصلاح اقتصادی با حمایت صندوق بین‌المللی تغییر کند، پرداخت نکرد. بدهی خارجی سریلانکا ۵۱ میلیارد دلار برآورد شد. این رکود به کمبود ارز ناشی از کاهش بسیار شدید گردشگری در طول همه‌گیری کووید ۱۹ نسبت داده می‌شود. کمبود ارزی باعث شد مردم با کمبود مواد غذایی، مایحتاج اولیه، سوخت گرمایشی و قطع طولانی‌مدت برق مواجه شوند. دولت نتوانست صندوق بین‌المللی پول را درمورد برنامه‌های خود در راستای رسیدگی به این وظیفه داوره‌آور یعنی کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمد، متقاعد کند. سریلانکا با شرایط سخت اقتصادی از جمله کاهش شدید ذخایر ارزی، جهش قیمت‌ها، ناتوانی دولت در واردات سوخت و تعطیلی پمپ بنزین‌ها روبه‌رو است. معترضان از هفته‌ها قبل با تجمع و اعتراض خواستار کناره‌گیری و استعفای رئیس‌جمهور و نخست‌وزیری شده بودند؛ اما مقامات دولتی مقاومت می‌کردند. کسری مالی ناپایدار، تأمین مالی این کسری با چاپ اسکناس، کاهش درآمد، کسری در تراز پرداخت و اخذ بی‌رویه وام‌های خارجی را دلایل اصلی فروپاشی اقتصادی ذکر می‌کنند. ریشه بحران جدید به اتفاقات سال ۲۰۰۶ به زمانی برمی‌گردد که سریلانکا در دسته‌بندی وضعیت درآمد‌ها، در رده متوسط جهانی قرار گرفت. تا قبل از اعطای چنین رده‌بندی‌ای از سوی مجامع بین‌المللی، سریلانکا کمک‌های سخاوتمندانه و بسته‌های وام با نرخ بهره کم و با برنامه‌های بازپرداخت بسیار طولانی، دریافت می‌کرد و موقتا نجات می‌یافت.

از مبارزه با بیره‌های تامیل تا ریاست‌جمهوری

وتاپایا راجاپاسکا، زاده ۲۵ ژوئن ۱۹۴۹ است. او در کالج اتاندا و کالج کلمبو تحصیل کرد و در آوریل ۱۹۷۱ به ارتش سریلانکا پیوست. او قبلاً به‌عنوان وزیر دفاع و توسعه شهری از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۵ تحت مدیریت رادار پیززگرتیش، ماهیندا راجاپاکسا رئیس‌جمهور سابق خدمت کرد و نیروهای مسلح سریلانکا را با شکست نظامی بیره‌های تامیل ل کشتن رهبر آن در سال ۲۰۰۹ به پایان رساندند. در ژوئن ۲۰۰۷، راجاپاسکا به‌شدت از سازمان ملل و دولت‌های غربی انتقاد و ادعا کرد که بریتانیا و اتحادیه اروپا در حال قلدری برای سریلانکا هستند و به این نتیجه رسید که سریلانکا «نیازی به آنها ندارد» و آنها مقدار درخور توجهی از کمک به کشور ارائه نمی‌کنند. در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۹ نامزد ریاست‌جمهوری شد و توانست به پیروزی دست یابد. او اولین کسی است که با سابقه نظامی به ریاست‌جمهوری سریلانکا انتخاب می‌شد.

انتخاب کابینه خانوادگی

در دوران ریاست‌جمهوری خود، او قدرت قوه مجریه را افزایش داد و موقعیت اعضای خانواده راجاپاسکا را در پست‌های دولتی افزایش داد. در طول مبارزات انتخاباتی، چندین حزب سیاسی او را به داشتن تابعیت آمریکایی متهم و ادعا کردند که بیش از ۱۰ سال در آمریکا اقامت و زندگی کرده و قاش کردند که شهروند سریلانکا نبوده است. به دلیل داشتن تابعیت دوگانه تحت فشار قرار گرفت. در ۲۱ نوامبر ۲۰۱۹، او برادرش ماهیندا راجاپاکسا را به‌عنوان نخست‌وزیر منصوب کرد و ۱۵ عضو کابینه وزیران را منصوب کرد. سریلانکا دومین کشور در جهان پس از لهستان شد که ترکیبی از برادران را به‌عنوان رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر یک کشور به عهده گرفته است. پس از اعتراضاتی که خواستار استعفای او شدند، او در کابینه جدید قدرت را از سه نفر از بستگانش گرفت و دو برادر و برادرزاده‌اش را از کابینه بیرون کرد. پس از چند ماه در قدرت، راجاپاسکا با بزرگ‌ترین چالش خود کووید ۱۹ روبه‌رو شد. در ابتدا از اجرای قوانین سخت‌گیرانه خودداری کرد؛ اما با افزایش مبتلایان، مقررات جدیدی اعمال کرد. دولت در اواخر سال ۲۰۱۹ کاهش مالیاتی گسترده‌ای اعمال کرد که منجر به کاهش درآمد دولت شد که به‌زودی با شروع همه‌گیری کووید ۱۹ باعث شد کشور سود سه میلیارد دلاری خود از صنعت گردشگری را از دست بدهد. ۲۰۰ هزار نفر در سال ۲۰۲۰ و سال بعد تعداد بیشتری بی‌کار شدند.

اشغال اقامتگاه رئیس‌جمهوری

تا آوریل ۲۰۲۲، دولت تصمیم خود را تغییر داده بود و به دنبال وام ۷۰۰ میلیون دلاری از بانک جهانی برای احیای بخش کشاورزی بود و با ارائه مواد شیمیایی وارداتی کشاورزی به دنبال کاهش شدید تولید بود. کاهش، چاپ بی‌رویه پول و استقراض‌های ناپایدار سریلانکا را با یک بحران بدهی دولتی مواجه کرد. در اوایل سال ۲۰۲۲، دولت با پیشنهاد کمک مالی صندوق بین‌المللی پول به نفع یک راه‌حل داخلی برای بحران بدهی، از تجدید ساختار بدهی اجتناب کرد. انتشار گزارش صندوق بین‌المللی پول نشان داد که سریلانکا با مشکل پرداخت بدهی ناپایدار مواجه است. دولت در ماه مارس با افزایش اعتراضات عمومی به دلیل کمبود برق، سوخت، گاز، دارو و غذا مواجه شد. در ۹ جولای ۲۰۲۲ پس از ارتکاب ده‌ها هزار نفر از سریلانکایی‌ها اقامتگاه و دفتر راجاپاسکا را اشغال کردند، خواستار استعفای او شدند.

هم قدیم است. چون مادر که انکار در همه زبان‌ها همین مادر است به گویش‌های گوناگون، بسپج و بسپج نیز همچنین مانده از پیشینه دیرپای زبان پارسی دری است بسان باروهایی دیرینه در نکه‌داشت میهن و مردم میهن. به راستی نارواست ناسپاسی به مادران و زنان که بودگاری ما از ایشان است و نارواست در انداختن جنگ در موی و روی مادرانی که مهر می‌آموخته‌اند به همه ما؛ و نارواتر آن که جای خود را کم کرده باشید از باروهای نگه‌دارنده به فلاخن‌های تیرپرتاب به خوده!!!!
آی ری آی‌ری… سرزمین و میهن ما ایران!

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

همه چیز در این دنیا با کلمات می‌آید

مردان علیه زنان سینماگر

کیسو فغفوری: شاید کمتر کسی در سینمای ایران فکری می‌کرد نام‌های شناخته‌شده‌ای مثل ابوالحسن داودی یا رضا کیانیان، علیه زنانی که مورد تعرض قرار گرفته‌اند، موضع خواهند گرفت و آنان را به خاطر روایت‌های‌شان مورد سؤال قرار می‌دهند. از ابتدای بازگویی روایت‌های زنان در سینما و تئاتر، رفتارهای عجیب و تمامیت‌خواهی بروز کرده است. تعدادی از زنان تهیه‌کننده و کارگردان نیز علیه این روایت‌ها موضع گرفته‌اند. از سوی دیگر افرادی نظیر «فرحبخش» نیز درخواست شلاق‌زدن این ۸۰۰ زن را داشته‌اند. البته از او این رفتارها عجیب نیست و حتی قابل پیش‌بینی بود. این رفتارها و گفته‌ها شرایطی سخت‌تر از آنچه تصور می‌شد، برای زنان سینماگر که در راه بیان مشکلات کام برداشته‌اند و درصدد بهبود شرایط حرفه‌ای خود هستند، پیش آورده است. آنان علاوه بر ترس از حذف حرفه‌ای با مشکلات دیگری هم روبه‌رو شده‌اند. یکی ممنوع‌الخروج می‌شود، دیگری پرونده شکایت علیه‌اش در قوه قضائیه تشکیل می‌شود، دیگری به کمیته صیانت خانه سینما احضار می‌شود. هر روز فشار برای زنانی که این سخنان و این فکر را آغاز کرده‌اند، بیشتر و بیشتر می‌شود. دراین میان هم‌راهی‌نگردن و مخالفت افراد شناخته‌شده نیز علامت سؤال‌های زیادی را به وجود می‌آورد. هرچند آنان سعی کرده‌اند نبود موقعیت مناسب برای بازگویی این روایت‌ها و صدمه به کلیت سینما را از دلایل مخالفت خود بیان کنند؛ اما در سخنان‌شان کمترین همدلی و همراهی وجود ندارد.

به گزارش سینما ابوالحسن داودی گفته است:

«جنش می‌تو (من هم) که اقتباس شتاب‌زده‌ای از یک حرکت اجتماعی در فرهنگی متفاوت است، با وجود رگه‌هایی از واقعیت که در آن هست، به دلیل مطرح‌شدن در بدترین شرایط و دوره زمانی، ضربه‌ای که به اعتبار کلی سینمای ایران زد، بسیار فراتر از این داستان‌ها بود. من با اصل ماجرا نه مخالفت دارم و نه آن را به کلی رد می‌کنم؛ اما براساس تجربه سعی وچند ساله‌ام در مدیریت‌های صنفی، به‌جد معتقدم که سینما در جمهوری اسلامی در مجموع و به طور نسبی یکی از پالوده‌ترین و پاک‌ترین حرفه‌ها و شغل‌هاست، چراکه همه ما به‌روشنی می‌دانیم که در نمونه‌های بسیار گسترده‌تر چنین مواردی در بسیاری از حرفه‌های همین جامعه وجود دارد. متأسفانه دوستان ما توجهی نداشته و ندارند که وقتی در شرایط فعلی سینما یک برنامه زنجیره‌ای گسترده برای بی‌اعتباری‌اش در جریان است، مطرح‌کردن چنین دست مشکلاتی حتی به قصد خیرخواهی، چه فضای مغرضانه‌ای را به وجود می‌آورد و زمینه‌ساز سوءاستفاده‌ها و برداشت‌های ناعادلانه به‌شدی می‌شود. شما نگاه کنید سابقه نداشته یک مشکل ارائه‌شده از جانب عوامل سینما که بعضاً توسط گروه‌های منصوب به اپوزیسیون هم مطرح می‌شود، چنین مورد استقبال گروه‌های مختلف دولتی قرار بگیرد و همه از بالاترین تا پایین‌ترین درجات مدیریتی قول بدهند که به مشکلات می‌تو در سینمای ایران رسیدگی می‌کنند! انکار در تاریخ بعد از انقلاب به چنین مشکلی تازه برای اولین‌بار شنیده شده و اصلاً هیچ‌وقت پیش از این در هیچ شغلی رخ نداده است».
رضا کیانیان نیز در گفت‌وگو با اعتماد پیشنهاد دستگیری داده و گفته است: «آن خاتم رفته خارج از کشور آبروی بازیگر مهم و تأثیرگذاری را برده است. اصلاً باید تعقیب قرار بگیرد؛ چون آبروی کسی را برده؛ در حالی که هنوز ثابت نشده است».